

Van vrijdag 15 t/m zondag 17 juni 2018

BIODIVERSITEITSWEEKEND BALIMHEIDE

 Levend Land
PROJECTGROEP

Natuurpunt
Noord-Limburg

Op zoek naar de fauna van het verleden

In het weekend van 15 tot en met 17 juni vindt een uniek natuurevenement plaats. Eenmalig wordt het succesvolle biodiversiteitsweekend van projectgroep Levend Zand nieuw leven ingeblazen, dit keer in samenwerking met Natuurpunt. We richten onze aandacht daarbij uitsluitend op Balimheide in Lommel, de nieuwe aanwinst van Natuurpunt. Deelnemers leren onder leiding van deskundigen de bijzondere fauna van het Kempense plateau kennen, die hier nog nagenoeg intact is. Ze overnachten en eten in een historische villa, middenin een park. Alle eventuele baten van het weekend komen volledig ten goede aan de aankoop en het beheer van Balimheide.

In 2010, 2011 en 2012 organiseerde de Projectgroep Levend Zand met veel succes een biodiversiteitsweekend in Lommel. De combinatie van een doorlopend programma (dag en nacht), de enorm soortenrijke omgeving, het lab waarin ter plekke vangsten werden gedetermineerd en de unieke faciliteiten van de historische directeursvilla Akindo maakte het tot een succesformule. Specialisten en amateurs deelden een weekend lang hun ervaringen en kennis, zowel in het veld als tijdens de informele momenten. Het Lommelse biodiversiteitsweekend werd hiermee een blauwdruk voor soortgelijke evenementen op andere locaties in Nederland en België.

Grote oorworm met prooi

Editie 2018

In het weekend van 15 tot en met 17 juni wordt het evenement na zes jaar eenmalig nieuw leven ingeblazen. Daar zijn twee belangrijke redenen voor. Natuurpunt gaat 50 hectare van het bedrijventerrein Balim Gronden (Kristalpark III) aankopen en voor een uitgekiend beheer is nog veel informatie van flora en fauna nodig. Daarnaast wensen LRM en de Stad Lommel hier in het najaar te starten met de aanleg van een 120 hectare groot zonnepark. Voor een

groot deel is dat op de plek van eeuwenoude topnatuur, die nog een goede indruk geeft van de vroegere biodiversiteit van het Kempense plateau.

We naderen dus het laatste seizoen waarin we ons een beeld kunnen vormen van de dieren en planten die hier destijds leefden. Het weekend zal zich nu dan ook puur op dit terrein richten. Iedereen kan aan het programma deelnemen, van onervaren natuurliefhebbers tot specialisten en van natuurfotografen tot soortentwitchers.

De Periode

Het weekend valt op de scheiding van voorjaars- en zomersoorten. Dat biedt de grootste kans op veel en een grote variëteit aan soorten. Anderzijds kan het ook betekenen dat we voor sommige soorten net te laat en voor andere net te vroeg zijn. Het zal vooral afhangen van het verloop van het voorjaar en de weersomstandigheden.

Vensterrouwzwever

Redelijkerwijs gaan we veel bijzondere soorten bijen en wespen zien. Vorig jaar vonden we in deze periode meer dan 10 soorten die in België nog maar zeer lokaal worden aangetroffen, waaronder Kleine sachembij, Donkere zomerzandbij, Vierbandgroefbij, Koolzwarte zandbij en Matglanswespbij.

Ook zijn nu Boszandloopkever, de imago's van de Heideringelrups en de fotogenieke Vensterrouwzwever actief en beginnen de Heivlinders te vliegen. Tot de doelsoorten behoren verder Vuurspinnenspinnendoder, Gladde slang, Nachtzwaluw, Gouden sprinkhaan en Grote oorworm.

Tot slot willen we dit weekend zoveel mogelijk nieuwe soorten ontdekken. Door haar verleden als testgebied voor een kruitfabriek bleef de heide hier bijna een eeuw lang hermetisch afgesloten voor natuuronderzoekers en ze heeft nog lang niet al haar geheimen prijs gegeven.

Programma

De activiteiten vinden plaats vanuit de historische villa Akindo, in Werkplaatsen, een kerkdorpje ten westen van Lommel. Het ligt op een steenworp afstand van Maatheide, de bekende vogeltrekplaats, en is omgeven door een schitterend park.

De deelnemers worden op vrijdag tussen 17.00 en 19.00 uur ontvangen. Na begeleiding naar hun slaapzaal (voor dames die gescheiden willen slapen is een apart zaaltje gereserveerd) is er een warm en koud buffet. Rond 19.30 uur vertrekken we in busjes naar Balimheide voor een eerste kennismaking met het gebied. Onder gunstige omstandigheden treffen we daar dan o.a. Nachtzwaluw en Boomleeuwerik aan. Bovendien gaan we met een batdetector op zoek naar vleermuizen.

Bij het invallen van de schemer gaan op tal van plaatsen de lichtvallen voor nachtvlinders en schietmotten aan. Onze gasten kunnen zolang blijven als zij willen. Vervoer terug naar Akindo is tot diep in de nacht beschikbaar.

De prachtige monumentale villa Akindo in Lommel vormt de uitvalbasis voor het weekend.

In de kelder van Akindo werken deskundigen ondertussen aan de determinatie van de vangsten van de afgelopen dagen. Voorafgaande aan het weekend worden enkele series grond- en kleurvallen geplaatst. Deze avondsessies zijn enorm boeiend en leerzaam voor wie zich verder in de determinatie van geleedpotigen willen verdiepen. Er is veel literatuur aanwezig en er staat een aantal binocolairs klaar.

De zaterdag- en zondagmorgen starten we met een ontbijt. Vervolgens vindt weer met busjes de transfer naar Balimheide plaats, waar de deelnemers een keuze hebben uit uiteenlopende excursies. Die worden geleid door deskundigen op het gebied van

verschillende families en soortgroepen. Rond het middaguur is er een gezamenlijke veldlunch, waarna je weer met een andere gids je ontdekkingstocht kunt vervolgen.

In de determinatieruimte worden door specialisten doorlopend soorten op naam gebracht.

Op zaterdagavond vindt een grote BBQ plaats; als het weer het toelaat in het Akindo-park in de openlucht. Van de vorige drie edities weten we dat dit een gezellige, informele activiteit is waarbij nieuwe contacten en initiatieven tot stand komen. Naast een keuze uit vlees- en vegetarische gerechten zullen, tegen democratische prijzen, ook rode en witte wijn en tal van speciaalbieren verkrijgbaar zijn.

Liefhebbers van voetbal hoeven het WK niet te missen. We zorgen voor een groot scherm. Wie echter liever naar nachtvinders kijkt zoekt na zonsondergang de lichtvallen in het park op. Ook kun je een kijkje nemen in de determinatiekelder.

Het weekend eindigt op zondagmiddag rond 16.00 uur. Een avondmaaltijd is dan niet meer voorzien.

Programma-rooster

Vrijdag 15 juni:

17.00 – 19.00 uur	ontvangst deelnemers
Vanaf 18.00 uur	buffet geopend
19.00 uur	welkomstwoord en info-update
19.15 uur	opening determinatielab
19.30 uur	vertrek naar Balimheide voor eerste kennismaking met het gebied Speciale aandacht voor muizen en spitsmuizen (olv Jos Raemakers), vleermuizen (olv Ghis Palmans) en schemervogels

22.15 uur start nachtvlinder- en schietmot-activiteiten olv Wim Veraghtert en Koen Lock (alleen voor deelnemers en leden nachtvlinderwerkgroep NP)

Tot 3.00 uur bestaat doorlopend de mogelijkheid om met een van de busjes terug naar Akindo te worden gebracht.

Zaterdag 16 juni:

08.00 uur ontbijtbuffet

08.30 uur vertrek naar Balimheide voor excursies (openbaar)

09.00 uur kiezen uit:

> reptielen & amfibieën met Peter Engelen

> aas- en waterkevers met Kevin Scheers

> mieren met Els Lommelen

> loopkevers met Eugene Stassen

> spinnen met Marc Janssen

> cicades, wantsen e.a. met Koen Lock

> wespen en bijen e.a. met Gilbert Loos

> sprinkhanen met Raymond Pahlplatz

> mossen en korstmossen met Josse Gielen

12.30 uur veldlunch voor de gidsen en weekenddeelnemers

13.00 uur wisselen van gids, keuze uit dezelfde deskundigen, andere route

17.00 uur terugkeer naar Akindo

19.00 uur start BBQ (deelnemers en inschrijvers)

20.15 uur start nachtvlinders vangen in Akindo-park olv Pieter Cox

(determinatielab blijft tot middernacht open)

Zondag 17 juni:

09.00 uur ontbijtbuffet

09.30 uur vertrek naar Balimheide voor excursies (voor deelnemers en leden NP)

10.00 uur Ter plaatse worden groepjes geformeerd die op pad gaan met onze gidsen

12.30 uur veldlunch, waarna mogelijkheid om van groepje te wisselen

13.00 uur hervatting excursies (besloten)

16.00 uur terugkeer naar Akindo, waarna afscheid en afsluiting

Inschrijven

Deelname aan het hele weekend kost € 180,--. Daarin is alles inbegrepen, uitgezonderd de drankjes die tegen democratische prijzen verkrijgbaar zijn. Donateurs die € 40,-- of meer voor de aankoop van Balimheide doneerden krijgen een korting van 20% en betalen dus slechts € 144,-- voor dit weekend. Voor studenten en jongeren tot en met 26 jaar geldt een speciaal tarief van € 65,--.

Je kan je vanaf nu aanmelden door een mailtje te sturen naar Gusje Vergara, benito.vergara@telenet.be, met daarin de vermelding van Bioweekend Balimheide, de namen en leeftijd(en) van de deelnemer(s) en een telefoonnummer. Na een check of je aanspraak maakt op de donateurskorting ontvang je een definitieve opgave van de kosten en verdere instructies voor de betaling. Na betaling is je deelname aan dit bijzondere weekend verzekerd.

Sponsors

Dit Biodiversiteitsweekend had niet tot stand kunnen komen zonder financiële ondersteuning uit het Natuur- en Landschapsfonds van Regionaal Landschap Lage Kempen en door Verzekeringen Groep Geusens.